

Het fabeltje van de politiek: “zonder u lukt het ook wel.”

Boy Vielvoye

In het huidige klimaat van kinderachtige politieke spelletjes zijn de meeste issues reden voor conflict. Over één ding zijn politici het echter verrassend vaak eens: de politiek lost het op. De burger kan rustig gaan slapen, het land is in goede handen. Dat welk beleid dan ook zou kunnen slagen zonder een actieve inbreng van de burger is echter één van de meest schadelijke fabeltjes van onze tijd.

Ook bij de komende Kamerverkiezingen zal men elke lijsttrekker horen verklaren hoe het schipperende Vaderland uit het onrustige vaarwater kan worden geloodst. Dit zal vooral moeten gebeuren middels het doorwrochte beleid dat de verschillende partijen hebben geformuleerd in het eigen programma. Als de voorgestelde maatregelen kunnen worden uitgevoerd, dan zijn onze problemen verleden tijd. Volgens deze door politici gehanteerde logica zouden wij het Walhalla inmiddels al vele malen moeten zijn binnengetrepen. Hoe kan het dan toch dat ondanks de vele pogingen tot alcoholpreventie de Nederlandse jeugd nog steeds de grootste drinkbroer binnen Europa is? Of dat burgers zich ondanks toegenomen bevoegdheden van politie en O.M. nog steeds niet veiliger voelen? Kortom, hoe kan het dat ondanks het goed bedoelde overheidsbeleid de problemen groter lijken te worden?

Bij het stellen van de vraag “waarom falend beleid?” zijn media, politici en burgers in eerste instantie geneigd te wijzen naar het tekortschieten van de politiek zelf. Geen krant is open te slaan of men leest over het gebrekkig democratisch gehalte van de Nederlandse politiek. Of over het falend leiderschap van onze po-

litici. En anders heeft de gevoeligheid voor hypes het gedaan. Voor al deze zaken valt absoluut het een en ander te zeggen, maar hiermee is de belangrijkste oorzaak van falend beleid nog niet genoemd: de burger. Ondanks de fabeltjes die wij ons door politici hebben laten vertellen, en die wij zelf zo gretig geloofden, zijn wij voornamelijk zelf de oorzaak van alle serieuze problematiek waar de natie mee te kampen heeft. Een aantal voorbeelden zal u hopelijk de hand in eigen boezem doen steken.

Om te beginnen de economische crisis waar ons land zich thans in bevindt. Die crisis kwam voort uit wan-toestanden in de financiële wereld. Onmiddellijk werden de beschuldigingen gericht aan het adres van onze politiek leiders. Zij waren het die het toezicht op banken en financiële instellingen hadden nagelaten.

Tegen het onvolwassen gedrag van burgers was geen overheidsbeleid opgewassen

Het was een regelrechte schande hoe de zakkenvullers uit Den Haag ons hadden opgescheept met de grootste crisis sinds de jaren '30. Echter, op wie hadden politici dan precies beter toezicht moeten houden? Precies, op de burger. De burger in de hoedanigheid van bankier,

belegger en consument. Bankiers hadden hun burgerplicht moeten vervullen door tegenwicht te bieden aan de druk op te snel geldelijk gewin. Beleggers hadden zich moeten gedragen als serieuze aandeelhouders in een bedrijf. Blijft over de rol van de consument. Dat zijn vrijwel alle Nederlanders, aangezien vrijwel iedereen een bankrekening uit heeft staan. Collectief sprongen consumenten over naar een andere bank voor een extra procentpunt rente hier en een flitsend welkomstcadeau daar. Met dit onverantwoordelijk consumentengedrag zijn het uiteindelijk burgers zelf geweest die bankiers hebben opgejaagd in de eeuwige wedloop van het snelle scoren. Tegen dit onvolwassen gedrag van burgers was geen overheidsbeleid opgewassen.

De lijst gaat door. Neem het onderwijs. Ook hier hoeft men niet lang te zoeken naar de zwaar aangezette kritiek op de overheid. De kwaadaardige geniussen van het Binnenhof hebben jarenlang alles in het werk gesteld de kwaliteit van het onderwijs naar beneden te halen. Een schande is het hoe de kinderen van onschuldige burgers aan hun lot

worden overgelaten. Het zijn echter vaak ouders die evenzeer schuldig zijn aan het tekortschieten van het onderwijs.

Om te beginnen zijn docenten vaak meer bezig met het bijbrengen van elementaire lessen opvoeding dan het geven van de les zelf. Als meer

ouders hun kinderen deze minimale opvoeding mee zouden geven voordat het kind de schoolbankjes in gaat, dan zouden docenten meer tijd overhouden om zich op het onderwijs te richten. Ook zou het vreselijk veel schelen als ouders zich actiever zouden bemoeien met de prestaties van hun kind. Vaak kunnen docenten kinderen smeken om meer hun best te doen, meestal gaat het kind echter pas aan het werk als er voldoende druk is vanuit de ouders zelf. Zolang ouders hun verantwoordelijkheid jegens hun schoolgaande kinderen niet nemen zal de kwaliteit van het onderwijs niet zo snel verbeteren als mogelijk is.

De giffbeker is echter nog niet leeg. Zo is er bijvoorbeeld milieuproblematiek. Ondanks enkele tegensputerende klimaatsceptici zijn een aantal dingen duidelijk. Olievoorraden zijn eindig. Het is niet prettig om voor je energievoorziening afhankelijk te

zijn van schurken. En menselijke activiteit heeft haar weerslag op onze leefomgeving. Alle reden zou men zeggen om eens hard aan de slag te gaan. Dit is dan ook precies wat de overheid momenteel doet. Met de meest dure campagnes wordt gepoogd de burger een paar kleine daadjes te laten stellen: iets minder lang douchen, je afval scheiden en iets vaker met de trein. Er is niet eens zoveel nodig om verstandiger met het milieu om te gaan. Wijzelf zijn gewoon te godvergeten lui. We

zullen geen kans voorbij laten gaan om de falende politiek de schuld te geven als zaken escaleren. Sterker nog, als Nederlanders gemiddels één dag in de week minder vlees zouden eten zouden alle gestelde klimaatdoelen worden gehaald.

Zelfs Paul McCartney heeft ons tot deze daad aangespoord. Maar als ook deze kleine concessie te ver gaat, dan moge duidelijk zijn dat er eerder bij de burger iets misloopt dan bij ‘de politiek’.

Verder mopperen burgers constant over het gebrek aan beleefdheid, aan normen en waarden. Mensen groeten elkaar niet meer op straat. Dat soort werk. In dit licht mag het toch verbazing wekken dat men zelden een burger het initiatief ziet ne-

Wijzelf zijn gewoon te godvergeten lui en we zullen geen kans voorbij laten gaan om de falende politiek de schuld te geven als zaken escaleren

men. Als men echt zo zat is van het gebrek aan normen en waarden, waarom beginnen dan zo weinig burgers met hun eigen verantwoordelijkheid te nemen? Hoe ver zijn we van huis als we zelfs ons eigen falen om fatsoenlijk met elkaar om te gaan op het bordje van ‘de politiek’ schuiven?

Het moge duidelijk zijn, dat we enorm ver van huis zijn. Sterker nog, we zijn met zijn allen behoorlijk verdwaald. Wie weet is er ook een Minister van Verdwaald Zijn die we daar collectief de schuld van kunnen geven. Of, we zouden kunnen beginnen met iets dat lijkt op zelfkritiek. Met iets dat lijkt op het nemen van de eigen verantwoordelijkheid. Doen we dat niet, dan blijven burgers zelf hoofdoorzaak van de vele problemen die onze gemeenschap teisteren. En ‘burgers’, daarmee bedoel ik ook u. ■

